

mésztesen alapvetően befolyásolhatják azokat olyan tényezők, mint például az adott ország földrajza, mint mondjuk Norvégia esetében, ahol a technikai fejlettség ellenére internet elérhetőséggel az erdőtulajdonosok csupán 60%-a rendelkezik. A célkitűzések prioritása persze függ az érintett régió gazdasági és szociális berendezkedésétől is. A szakmától talán kevésbé. Miként azt a CEPF korábbi elnöke mondta: „Az erdőnek akkor is lehet valaki jó gazdája, ha nem erdész, de ugyanakkor egy erdész is lehet nagyon rossz gazdája az erdőnek”.

Melyek is ezek az általánosan megfogalmazható kommunikációs célkitűzések? Sorrend állítása nélkül talán az alábbiak:

Állandó médijelenlét megteremtése – interjúk, nyilatkozatok, ünnepi fogadások, cikkek, TV riport.

Ismeret- és információ-közvetítés – a naprakészség megléte a gazdasági versenyben pénzt jelent.

A nemzeti és EU szintű problémák megoldása – több szinten, egy időben történő nyomásgyakorlás.

A fiatal erdőtulajdonosok felkészítése – érthetően fontos foglalkozáspolitikai vonatkozásai vannak.

Konfliktuskezelés a zöld szervezetekkel – együttes álláspont kialakítása és közvetítése

Személyes hálózatépítés és segítségnyújtás – tanácsadói szolgáltatások iránti igény megteremtése.

A tudás értékesítése és piacának megteremtése – a konferenciák szervezésétől az interaktív CD-ig.

Közéleti szereplők, politikusok bevonása – ismert „arcok” keresése és támogatók bevonása.

A gyerekek és fiatalok tudatformálása – ez egész Európa számára egyre fontosabb feladattá válik.

A nyomtatott anyagok és filmek kreatív alkalmazása – mesekönyvtől a versenyfilm spot-ig bezárólag.

Az internet lehető legsokoldalúbb használata – interaktív tartalom szolgáltatása és a képzésbe vonása.

Együttműködés nagy cégekkel, mecenásokkal – közös PR kampányok és termékek, kiadványok.

A fa mint anyag reklámozása, annak forrásától függetlenül – a másodlagos felhasználást támogatva.

Úgy gondolom egy egységes ágazati kommunikációs stratégia kialakításakor a fenti szempontokat mi sem hagyhatjuk figyelmen kívül.

Kapcsolódó linkek:

www.holzgenial.at

www.proholz.at

www.svol.cz

www.skog.no

www.cepf-eu.org/

www.avbuch.at

www.zuschnitt.at

www.landforstbetriebe.at

Pallagi Ferenc

a MEGOSZ munkatársa

A bajor példa

Nem biztos, hogy nekünk kell kitárlani és – egyáltalán nem mellelesleg – kipróbálni új dolgokat, amikor kész és megszívlelendő példákat találunk nem is olyan messze tőlünk. Az erdészeti és a természetvédelmi napi gyakorlat pár lehetőségét szeretnénk a jövőben felvillantani a MEGOSZ Híradóban, néhány régi és új európai uniós tagállam bemutatásával.

Egy rövid bajorországi látogatás kapcsán tájékozódunk az ottani magánerdő helyzetről.

Ezen a téren Németország Bajor Szövetségi Államában is jelentős változások zajlottak le a 2005. júliusi erdőtvény (7902-1-L) módosítással és folynak ma is a tervezett erdészeti reformokkal kapcsolatban. A bajor erdőtvényről csak annyit, hogy az európai joggyakorlatot követve csak azt írja elő, amit az állam szabályozni akar. Magában a törvényben a magánerdővel kapcsolatosan szinte nincs semmilyen jogi előírás, hisz a magántulajdon használatában és a használat korlátozásához rendkívüli ösztársadalmi indokok kellenének, egyébként az állam jogilag nem szabályozhatja.

Néhány adat a közel Magyarországnagyságú Bajor Tartományról. Terület: 70 000 km² ebből az erdőterület igen

jelentős, mintegy 2,5 millió ha. Fő fafajok: lucfenyő, erdeifenyő, bükk és tölgy. A bajor erdők hektáronkénti élőfakészlete meghaladja nemcsak a német országos átlagot, de olyan országokét is, mint Ausztria, Csehország, Lengyelország, Franciaország vagy a skandináv államok.

A magánerdő térfoglalása 54 %. Ezen a mintegy 1,5 millió hektáron közel 700 ezer(!) erdőtulajdonos osztozik, vagyis az átlagos birtoknagyság csupán 2 ha körüli.

Nézzük hogyan kezelik tőlünk pár száz kilométerre nyugatra ezt a problémakört. A magánerdőkben a birtoknagyságtól függetlenül nincsen üzemtervezési kötelezettség. Vagyis a magánerdő-tulajdonos dönti el, hogy mi legyen saját erdejével. Egyetlen kötelezettség áll fenn, nevezetesen, hogy az erdőterület művelési ágát nem szabad megváltoztatni, de azt, hogy mikor, milyen fafajjal, milyen szaporítóanyaggal, technológiával, mely évszakban, hogyan újítsa fel az erdejét, azt egyszerűen nem írhatja elő senki a tulajdonosnak. Kitermelt lucfenyvese helyén tulipánfával elegyes bálványfa-állományt is létrehozhat, ha éppen kedve tartja (egyébként nem tartja), csak maradjon meg az erdő jelleg. Azt, hogy ez az erdő szakmailag igényes, elegyes, természetközeli erdő legyen, azt az állam nem jogkényszerrel, hanem ingyenes er-

dészeti tanácsadással és pénzügyi támogatással éri el, ami a tulajdonosi közösségek szakmai kontrolljával egészül ki.

Különben a 2005. évi új erdőtvény – ami egyértelműen a magánerdő számára hozott további pozitív változásokat – a tervezést eltörölte a közbirtokossági és a kommunális erdőkre vonatkozóan is (ennyit arról a tévhitről, hogy az uniós országokban a teljes üzemtervezés felé kellene haladnunk). A törvény az üzemtervezési kötelezettség megszüntetését – bevallottan – a piaci igényekhez való jobb alkalmazkodás érdekében terjesztette ki ezekre az erdőkre is.

A magánerdőben történő gazdálkodást – amint már említettük – ingyenes szaktanácsadás segíti, amelyet mintegy 300-320 fő állami alkalmazásban lévő ún. Forstberater (erdészeti tanácsadó) lát el kistérségi (járási) szinten. Ezek után szinte természetesnek tűnik, hogy 20 hektárig (házaspár esetében 40 hektárig) az állam ingyenesen végzi el a termőhelyfeltárást. Erre egyébként felhívásokkal és egyéni megkeresésekkel is ösztönzik az erdő birtokosát. Az persze nyilvánvaló, hogy a termőhely adatokat bizalmasan kezelik, csak a tulajdonos kaphatja kézhez, senki számára nem adható ki. A magánerdő-tulajdonosok és az ebből élni kívánó vállalkozók részére különböző képzési, továbbképzési formák működnek, amelyek költségeihez az állam és a magánerdő-tulajdonosi szövetségek is hozzájárulnak. Így a bentlakásos, összetett, bizonyítványt adó

képzések – amelyek kiterjednek nemcsak a hagyományos gazdálkodási, de a természetközeli erdőművelési módszerekre is – megfizethetők a résztvevők számára.

Vessünk egy pillantást a természetvédelem és a magánerdő viszonyára is. Általánosságban a magántulajdon uniós alapelvét hangsúlyozta a Karlsruhei Alkotmánybíróság néhány évvel ezelőtti döntése, amely megerősítette a magántulajdon szent és sérthetetlen voltát. (Bár ezt a mi alkotmányunk is precízen leírja, de talán nem ártana ezt egyértelműbben tudatosítani.) A természetvédelmi korlátozások által okozott tulajdonosi károk megtérítése igen egyszerűen, a „Kellner Prinzip” (pincér elv) alapján történik, vagyis, „aki rendel az fizet”. Egyébként Németországban nem is lehet elképzelni, hogy a zöld civil szervezet vagy a természetvédelmi hatóság embere csak úgy be-megy egy magánerdőbe és ott különböző felméréseket végez a tulajdonos tudta és beleegyezése nélkül. A magánerdő terület-

re való belépést csak az erdőtulajdonos engedélyezheti – az erre vonatkozó kérdésünket eleinte nem is nagyon értették a helyi erdőtulajdonosok. A kártérítések lefolyása a gyakorlatban pedig az, hogy a korlátozásokat elrendelni kívánó hatóság a tulajdonosnak előzetesen megajánlja a kérdéses összeget és ha az nem fogadja el, nem tudnak megegyezni, akkor a zöld hatóság eláll a korlátozástól. Ez történik az esetek döntő többségében, mert egyrészt nem áll arányban a megajánlott összeg a korlátozások által okozott tulajdonosi károkkal, másrészt a tulajdonos nem szívesen veszi, ha mások rendelkeznek az erdejében, még ha rendszeres meg is fizetnek érte. Ahol a zöld hatóságnak nagyon fontos a korlátozás (például fokozottan védett területeken található magánerdők esetében), ott nyilván meg kell egyeznie a tulajdonossal.

Nos, az előbbieken leírt modell számunkra, az erdőtulajdonosok számára, követendő példa és elérendő cél. A kérdés csak az, hogy mikor fogjuk elérni és

közben milyen eszközök igénybevétele kényesítenek minket. Ez a hivatásos természetvédelem és a zöld civil szervezetek képviselőin is múlik. Lassíthatják a folyamatot és továbbra is szembe mehetnek az európai demokrácia természetes rendjével, vagy együttműködnek, tárgyalóasztalhoz ülnek és megegyeznek a föld- és erdőtulajdonosokkal, gazdálkodókkal.

Dr. Sárvári János

Jogsegély szolgálat
Dr. Derzsenyi
Tibor
Telefon: (30) 908 2812

Hirdessen az
Erdészeti Lapokban!

Feljegyzés a parlament mezőgazdasági bizottsága 2006. június 7-i üléséről

Fotó: Ormos B.

Gráf József miniszterjelölt (balra) felszólalását azzal kezdte, hogy nem politikusként, hanem szakemberként vállalta a feladatot. E gondolatkörben rögtön az erdőről, az erdőgazdálkodásról kezdett beszélni. Elmondta, hogy az erdő ügyét az FVM-ben tartja megfelelőnek és számára ez szakmai kérdés. Az „akadálymentesítés” kapcsán, mely a bürokratizmus leépítését jelenti, egyszerűsíteni kívánja az államigazgatás működését. Itt említette meg, hogy erdő ügyben nem kell a termelőtől félni a természetet,

Az erdőgazdálkodás az európai országokban is elterjedt formáció, Skandináviától más országokig – hangsúlyozta.

Az energetika területén támogatják a kistérségi fűtőművek létesítését, erre pályázatok kerülnek kiírásra. (Megj.: Feladatunk elérni, hogy a fa is kerüljön be a támogatási körbe.)

Font Sándor, a bizottság elnöke kijelentette, hogy azoktól védik az erdőt, akik megvédték. Kifogásolta, hogy a korlátozások ellentételezése nem történt meg a mai napig sem. A magántulajdon

alokmányos jogának megvédésére szólított fel.

A képviselői kérdésekre válaszolva a miniszterjelölt kijelentette, hogy a minisztériumi munka az MVH-ra fog áttolódni, ezért a minisztérium kisebb létszámmal fog működni. (Megj.: az ÁESZ is MVH feladatokat lát el!) Továbbá kifejtette, hogy a korlátozások nem segítik a termelőket, aki korlátoz, fizessen. A Natura 2000 bevezetése attól függ lesz-e pénz hozzá. Erre most nincs a költségvetésben keret.

Dr. Kis Zoltán képviselő kifejtette, hogy a természetvédelemben nem korlátozni, hanem ösztönözni kell. Speciális támogatásokat kell bevezetni és nem fenyegetőzni. Az erdő ügyet mindkét minisztériumban el tudja képzelni.

Az ülés végén javaslatok hangoztak el a megalakítandó albizottságokra. A következő ülésen kerülnek megszavazásra az albizottságok, köztük a javasolt Erdészeti Albizottság.

Luzsi József
MEGOSZ elnök
Dr. Sárvári János
MEGOSZ főtitkár
Ormos Balázs
OEE főtitkár